

PRORAČUN EU ZA PRIHODNOST

#EUBudget #EUdefence

13. junij 2018

EVROPSKI OBRAMBNI SKLAD

ZAKAJ POTREBUJEMO EVROPSKI OBRAMBNI SKLAD?

V današnjem svetu se povečuje geopolitična nestabilnost in nove grožnje, kot so kibernetiski napadi, presegajo meje, zato mora Evropska unija prevzeti večjo odgovornost za obrambo in zaščito svojih državljanov, njihovih vrednot in načina življenja.

Evropska unija ne more nadomestiti prizadevanj držav članic na področju obrambe, lahko pa spodbuja njihovo sodelovanje pri razvoju in nabavi tehnologij in opreme, ki so potrebne za reševanje skupnih izzivov na področju obrambe in varnosti. Evropska unija krepi svoj prispevek k skupni varnosti in obrambi Evrope, pri čemer tesno sodeluje s svojimi partnerji, predvsem z Organizacijo Severnoatlantske pogodbe (NATO).

**Tri četrtine
Evropejcev želijo
okrepljeno skupno
varnostno in
obrambno politiko**

KAJ JE EVROPSKI OBRAMBNI SKLAD?

Evropski obrambni sklad bo prispeval k strateški neodvisnosti Evrope pri zaščiti in varovanju njenih državljanov. Usklajeval, dopolnjeval in povečal bo nacionalne naložbe v obrambo.

Spodbujal bo sodelovanje med državami članicami pri proizvodnji najsodobnejše in interoperabilne obrambne tehnologije in opreme. Močno bo spodbujal sodelovanje malih in srednjih podjetij pri skupnih projektih in prodorne inovacije.

KAJ BO SKLAD DOSEGEL?

Sklad bo katalizator za inovativno in konkurenčno industrijsko in znanstveno osnovo, ki bo lahko izpolnjevala obrambne potrebe Evrope z najsodobnejšo, popolnoma interoperabilno tehnologijo in opremo.

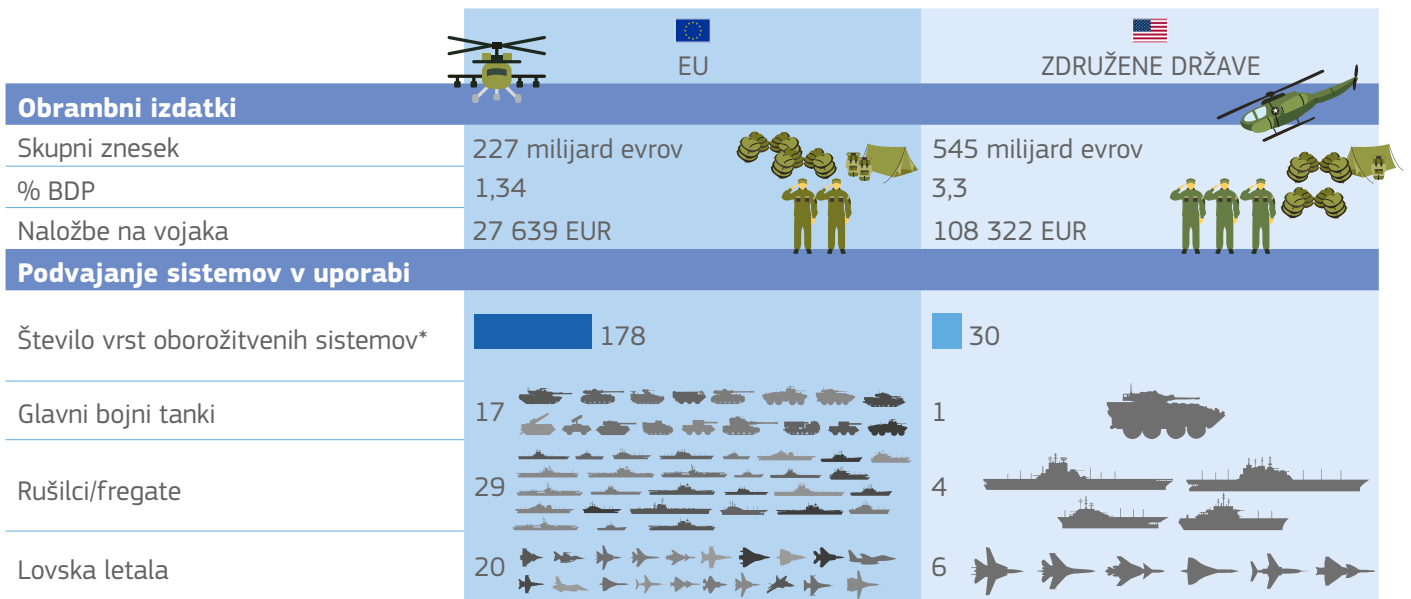
Države članice lahko z združevanjem sredstev izboljšajo stroškovno učinkovitost svojih naložb ter razvijejo tehnologijo in opremo, ki je ne bi mogle same.

Podpiranje skozi ves cikel raziskav in razvoja bo zagotovilo, da se rezultati raziskav ne izgubijo zaradi pomanjkanja financiranja za razvoj prototipov in preizkušanja tehnologije.

STROŠKI SEDANJE RAZDROBLJENOSTI IN NEUČINKOVITOSTI

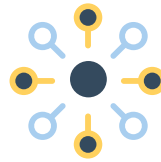

* Število vrst oborožitvenih sistemov za izbrane kategorije oborožitvenih sistemov

Vir: NATO, Mednarodni inštitut za strateške študije, Mednarodni mirovni raziskovalni inštitut v Stockholmu, Münchenska varnostno poročilo (Munich Security Report), 2017

Pomanjkanje sodelovanja med državami članicami na področju varnosti in obrambe po ocenah letno stane od 25 do 100 milijard evrov.

Trenutno približno 80 % javnih naročil za obrambo poteka na izključno nacionalni ravni, kar povzroča drago podvajanje vojaških zmogljivosti.

Od leta 2010 se za skupne evropske raziskave in tehnologijo na področju obrambe porabi manj kot 200 milijonov evrov letno.

KAKO SE SKLAD FINANCIRA?

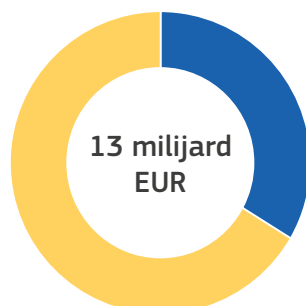
Komisija za Evropski obrambni sklad v obdobju 2021–2027 predlaga proračun v višini **13 milijard EUR**.

EU bo postala ena od štirih največjih vlagateljev v raziskave na področju obrambe v Evropi.

Podpora iz Evropskega obrambnega sklada se lahko dopolnjuje s finančno podporo v okviru sklada InvestEU, usmerjenega v obrambni sektor.

PRORAČUN EU, NAMENJEN ZA EVROPSKI OBRAMBNI SKLAD

4,1 milijarde EUR za financiranje skupnih raziskav na področju obrambe za reševanje nastajajočih in prihodnjih varnostnih groženj

8,9 milijarde EUR za sofinanciranje skupnih projektov za razvoj zmogljivosti, ki dopolnjujejo nacionalne prispevke

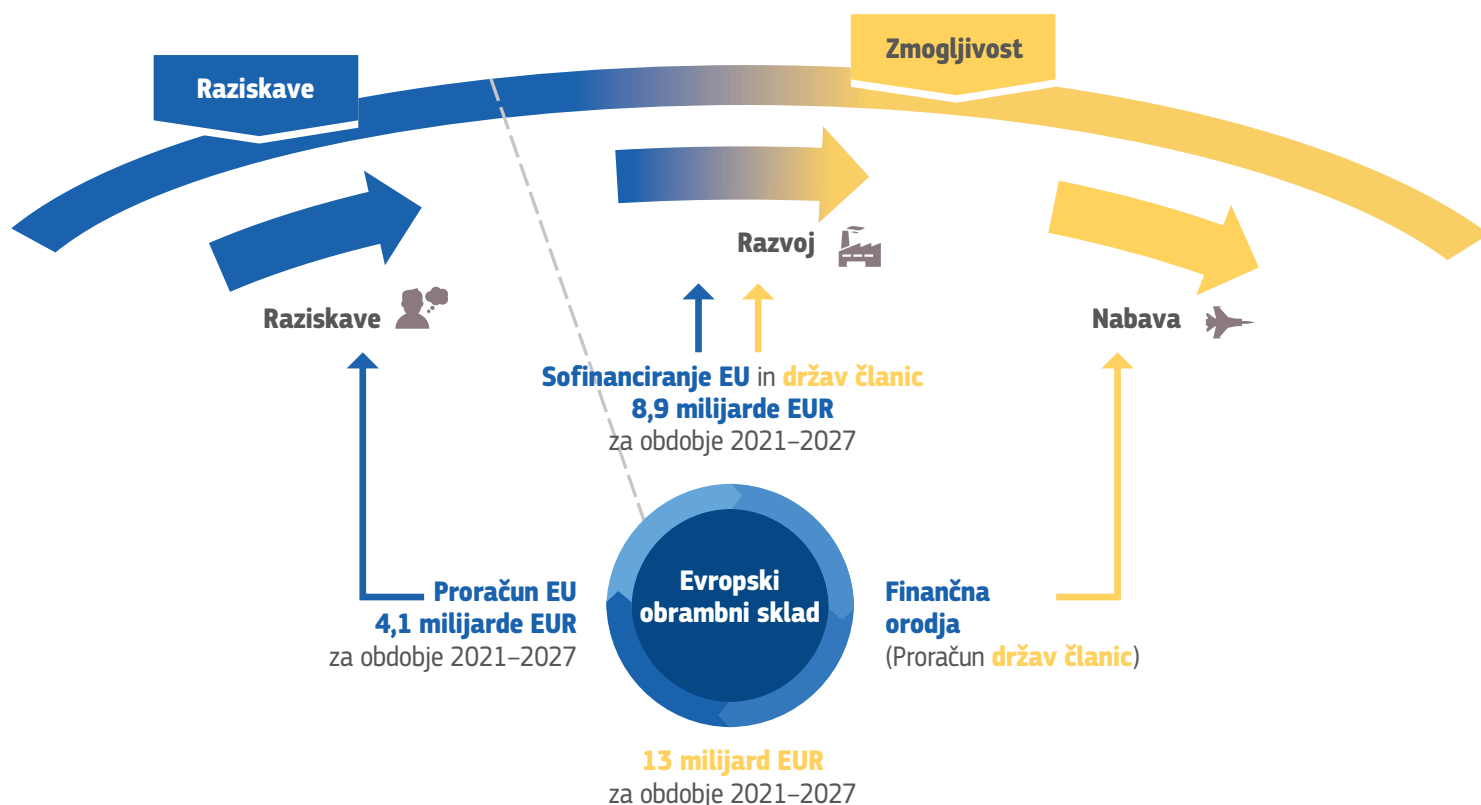

KAKO BO SKLAD DELOVAL?

Sklad bo podpiral konkurenčne in skupne obrambne projekte skozi celotni cikel raziskav in razvoja ter s tem dosegel večji učinek.

EU bo neposredno financirala skupne stroške v raziskovalni fazi, zlasti z nepovratnimi sredstvi. Po tej fazi bo sklad dopolnjeval naložbe držav članic s sofinanciranjem do 20 % stroškov za razvoj prototipa in do 80 % za certificiranje in preizkušanje.

Sklad ne pokriva faze nabave. Če pa se države članice odločijo za skupno nabavo zmogljivosti, na primer s skupno nabavo helikopterjev, lahko Komisija nudi praktično podporo in pomaga izbrati učinkovite finančne dogovore, zagotavlja pogoje in okvirne sporazume ter svetovanje o lastniških strukturah.

- > Upravičeni so **le skupni projekti**. V vsakem projektu morajo sodelovati vsaj trije udeleženci iz treh različnih držav članic.
- > **Projekti bodo opredeljeni v skladu s prednostnimi nalogami, določeni skupaj z državami članicami**. Njihov cilj bo prispevati k varnostnim in obrambnim interesom Unije v skladu s prednostnimi nalogami obrambnih zmogljivosti, za katere so se države članice dogovorile v okviru skupne varnostne in obrambne politike, prav tako pa tudi drugih regionalnih in mednarodnih organizacij (NATO).
- > Sklad bo spodbujal **čezmejno udeležbo malih in srednjih podjetij** z višjim financiranjem in dajanjem prednosti konzorcijem, ki vključujejo MSP.
- > **5 % proračuna bo namenjenih prelomnim visokotveganim inovacijam**, kar bo okrepilo dolgoročno vodilno vlogo v tehnologiji in obrambno neodvisnost Evrope.
- > Da bi zagotovili dobro porabo sredstev EU, bo sklad sofinanciral le razvoj skupnih prototipov, pri katerih se **države članice zavežejo k nakupu končnega proizvoda**. Nobene zmogljivosti ne bodo v lasti EU.
- > Projekti **stalnega strukturnega sodelovanja** lahko, če so upravičeni, prejmejo višje stopnje sofinanciranja EU (dodatno sofinanciranje v višini 10 %), vendar prispevek iz sklada ni samodejen.

KATERE SO BILE VMESNE STOPNJE NA POTI DO SKLADA?

Sklad temelji na prizadevanjih Junckerjeve Komisije za spodbujanje in preizkušanje sodelovanja na področju obrambe.

90 milijonov EUR iz proračuna EU za obdobje 2017–2019 je bilo dodeljenih raziskavam na področju obrambe in prvi sklop nepovratnih sredstev EU za raziskovalne projekte na področju obrambe je že podpisan. Med njimi je projekt Ocean 2020 s 35 milijonov EUR nepovratnih sredstev, ki podpira naloge pomorskega nadzora in onemogočanja. V ta namen bodo v operacije ladjevja vključena brezpilotna letala in podmornice brez posadke. Kmalu se bodo odprli novi razpisi za zbiranje predlogov na področju obrambnih raziskav.

Komisija je začela izvajati tudi evropski program za razvoj obrambne industrije, za katerega je v letih 2019 in 2020 predvidenih 500 milijonov EUR. Evropski parlament in Svet sta sprejela začasen dogovor o programu, ki se bo začel uporabljati januarja 2019.

KAKO BO SKLAD DOPOLNJEVAL DRUGE POBUDE NA OBRAMBEM PODROČJU?

- > Zagotovljene so tesne povezave med Evropskim obrambnim skladom in projekti, ki se izvajajo v okviru stalnega strukturnega sodelovanja na področju obrambe (**PESCO**).
- > V okviru **evropske mirovne pomoči**, izvenproračunskega instrumenta, predlaganega zunaj večletnega finančnega okvira, se bodo z 10,5 milijarde EUR financirale tudi druge dejavnosti, povezane z obrambo. Cilj evropske mirovne pomoči je povečati podporo EU za mirovne operacije, ki jih izvajajo tretje strani po vsem svetu, kriti skupne stroške vojaških misij v okviru skupne varnostne in obrambne politike (trenutno se krijejo v okviru mehanizma Athena) ter EU omogočiti, da bo lahko izvajala širše ukrepe v podporo oboroženim silam partnerskih držav z infrastrukturo, opremo ali vojaško tehnično pomočjo.
- > V okviru Instrumenta za povezovanje Evrope bo za izboljšanje strateških transportnih infrastruktur EU, da bi ustrezale potrebam **vojaške mobilnosti**, namenjenih 6,5 milijarde EUR.
- > Učinkovitost sodelovanja se bo povečala s 100 milijardami EUR za novi program za raziskave in inovacije **Obzorje Evropa**, kar bo zagotovilo, da bo mogoče izsledke civilnih raziskav uporabljati tudi pri razvoju obrambnih zmogljivosti in obratno. To bo pomagalo pri preprečevanju morebitnega nepotrebnega podvajanja.